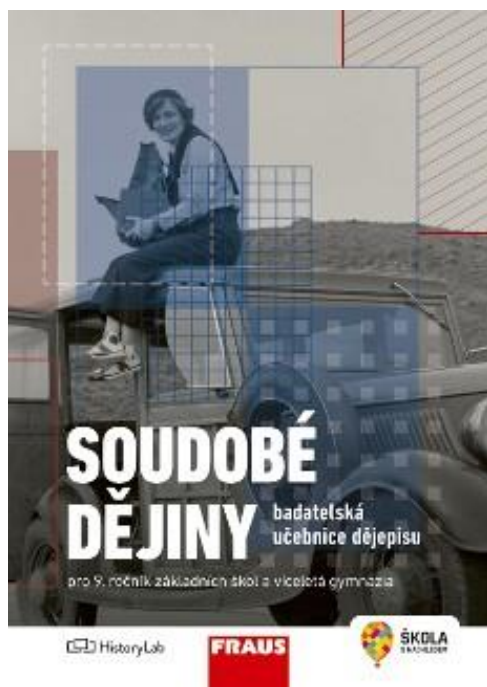

České Soudobé dějiny od Nakladatelství Fraus jsou druhou nejlepší evropskou učebnicí

Praha, 19. října – Soudobé dějiny pro 9. ročník základních škol z Nakladatelství Fraus se staly druhou nejlepší učebnicí roku. Učebnice dějepisu využívá tzv. badatelskou metodu a věnuje se moderním českým dějinám od roku 1918 do současnosti.

Učebnice „Soudobé dějiny“ z Nakladatelství Fraus byla v soutěži o nejlepší výukové materiály BELMA (Best European Learning Materials Awards) vyhlášena **druhou nejlepší evropskou učebnicí roku**. Na tzv. shortlistu, tj. v užším výběru nejlepších evropských učebnic, se navíc umístil i další produkt z Nakladatelství Fraus – pracovní sešit „Hledá se Puffy“, který je součástí kompletu nových učebnic pro výuku informatiky na prvním stupni. Ta se začala od září vyučovat na základních školách podle nově revidovaných rámcových vzdělávacích programů.

„Ocenění je vyvrcholením pětileté koncepční práce, do které byly kromě nakladatelství zapojeny tři desítky autorů, konzultantů a učitelů ze škol. Všem patří velké poděkování. Po konstruktivistické metodě výuky matematiky, která se dnes již běžně na základních školách používá, je nová učebnice soudobých dějin opět dalším významným příspěvkem našeho nakladatelství ke zlepšení didaktiky výuky u nás,“ uvedl k ocenění Jiří Fraus, jednatel a zakladatel nakladatelství. „I mezi našimi předními pedagogy panuje shoda v tom, že naše vzdělávání nemůže posunout dopředu pouhé předávání a memorování znalostí, jakkoli se může na první pohled tvářit hravě a nově, ale pouze skutečně moderní metody výuky postavené na aktivním zapojení žáka, objevování, řešení problémů, spolupráci a diskuzi,“ prohlásil Jiří Fraus.

„Nová učebnice moderních dějin může našim dětem pomoci daleko lépe chápat válečné události, které se aktuálně odehrávají nedaleko našich hranic. A o to nám jde především – aby každé naše dítě bylo schopné samostatně uvažovat a mechanicky nepřebíralo názory jiných lidí z médií či sociálních sítí,“ dodal.

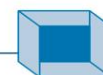
Učebnice vznikla ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů a na jejím vývoji se podílelo velké množství učitelů a učitelek ze základních a středních škol. Badatelská metoda i učebnice samotná se následně staly nedílnou součástí vzdělávacího programu ministerstva školství s názvem

Dějepis+. V posledních dvou letech testovaly badatelskou výuku vybrané školy a od letošního roku je nová učebnice zařazována do standardního vyučování napříč Českou republikou.

„Aby vznikla kvalitní učebnice, potřebujete investovat do vlastního vývoje učebnice, ale nemalé prostředky musíte vložit i do pilotního ověření, zda učebnice při výuce v běžné třídě skutečně funguje. A v případě zcela nové metody to platí dvojnásob,“ upozorňuje Jaroslav Najbert, učitel z pražského Gymnázia Přírodní škola a člen autorského týmu Soudobých dějin.

V čem se badatelská učebnice liší od ostatních? *„Nechceme po dětech, aby se nadále jen nazpaměť učily data významných událostí. Chceme, aby místo toho pochopily příčiny vzniku historických milníků, utvářely si vztah k minulosti a porozuměly tomu, že existují různé pohledy na minulost. Budou si proto porovnávat podklady z různých zdrojů, ověřovat si je, a především o nich diskutovat,“* vysvětluje šéfredaktorka nakladatelství Radka Šmahelová, která se na vzniku učebnice od počátku podílela.

Pražské jaro 1968: společnost na rozcestí

? O jakou budoucnost šlo lidem v Československu na jaře 1968?

Demonstrace na Václavském náměstí v Praze během sametové revoluce v roce 1989. Studenti nesou transparent s portrétem Alexandera Dubčeka, hlavního představitele změn v době pražského jara 1968.

(ukázka učebnice – úvod kapitoly a badatelská otázka)

Žáci se podobně jako z jiných učebnic dozvědí, jak vypadal vývoj v tehdejším Československu a následně v České republice. Navíc se ale budou dotýkat témat, která doposud nedostávala ve školách prostor. Budou tak diskutovat např. o tom, jak různá média – fotografie, film, pamětník nebo sociální sítě – ovlivňují náš pohled na minulost. Do učebnice jsou zařazeny i problémy globálních dějin, jako jsou různé pohledy na studenou válku, důsledky dekolonizace nebo nezáměr Západu o válku v Bosně. A učebnice se nevyhýbá ani kontroverzním tématům jako kolaborace, romský holokaust, etická dilemata normalizace, využívání přírody či odstraňování problematických pomníků.

Oceněná učebnice je součástí zcela nové hybridní koncepce vzdělávacích materiálů nakladatelství. Ta spočívá jednak v posílení role pracovního sešitu, který neslouží k mechanickému procvičování, ale stává se významným prvkem individuální práce žáka, a jednak ve využití interaktivních digitálních

zdrojů, jež systematicky rozvíjejí obsah tištěných komponentů. Vyučující a žáci tak mohou pomocí kódů umístěných v učebnici i v pracovním sešitu využívat badatelské úlohy ve speciální aplikaci **HistoryLab** nebo další digitální zdroje včetně videí na portálu **Škola s nadhledem**. Digitální podpora tak významně rozšiřuje možnosti tištěných učebnic a stává se stále významnější součástí výuky ve škole i při domácí přípravě.

„Učebnici jsme vydali v dubnu a byl o ni okamžitě velký zájem. Rozeslali jsme všem zájemcům vzorky a uspořádali prezenční i online semináře, kterých se zúčastnila téměř tisícovka učitelů. Evidovali jsme takové množství předobjednávek, že jsme se rozhodli v létě učebnice dotisknout, aby bylo možné uspokojit všechny učitele, kteří chtěli s novou výukou začít. V září však přišel šok. Školy během prvního pololetí spotřebovaly skoro veškeré ONIV (ostatní neinvestiční výdaje), ze kterých se učebnice nakupují, na úhradu nemocenského za nemocné učitele. Prodeje učebnic se v některých segmentech propadly až na polovinu a na skladě nám bohužel zůstaly i učebnice nového dějepisu. Zklamání a frustrování učitelé nám psali a volali, že musí objednávky zrušit, neboť škola vyčerpala všechny peníze,“ říká Pavel Brejcha, obchodní ředitel Nakladatelství Fraus.

„Vydávání moderních učebnic je finančně náročná záležitost s velmi dlouhou návratností. Pro nakladatele, autory i vyučující je proto důležité, aby bylo financování učebnic ze strany státu transparentní a dlouhodobě plánovatelné. Zahrnutí financování učebnic do ONIV, kdy v případě jakékoliv, tedy i chřipkové epidemie, školy nemohou nové učebnice svým žákům nakoupit, je řešení naprosto nesystémové, které nemá ve vyspělých zemích obdobu,“ dodává na závěr Jiří Fraus.

Soutěž BELMA každoročně vyhlašuje Evropská asociace nakladatelů učebnic ve spolupráci s Frankfurtským knižním veletrhem a Mezinárodní asociací pro výzkum učebnic a výukových médií. O vítězích rozhoduje odborná porota složená z pedagogů předních evropských vzdělávacích institucí a univerzit. Učebnice z Nakladatelství Fraus získaly v této soutěži již více než desítku ocenění.

Odkazy:

Bližší informace o badatelském dějepisu lze nalézt na:

<https://www.badatelskydejepis.fraus.cz>

Učitelé se mohou blíže seznámit s badatelskou metodou rovněž prostřednictvím bezplatného online kurzu:

<https://www.modernivzdelavani.cz/kurzy/badatelska-vyuka-soudobych-dejin-open-class/>

BELMA AWARDS:

[BELMA 2022: \(belma-award.eu\)](https://belma-award.eu)

[Welcome! \(eepg.org\)](https://eepg.org)

Kontakt pro média: Radka Šmahelová, 602 681 571, smahelova@fraus.cz

Tomáš Kofroň, Adison, 725 591 097, tomas.kofron@adison.cz